

nihče ne obere. Brinjeve jagode so okrogle, mesnate, blagoděhteče, a okus imajo sladkotno grenek, ter se rabijo v gospodarstvu in v zdravilstvu. Ljudje žgò iz njih brinjevec. Brinjev sok ali izleček je zeló imenitno domače zdravilo. Brinjevina je trda žoltorudečkasta in prijetno děhteča, ter je dobra za kurjavo in za sušenje mesa. Kjer brina bolj visoko raste in nareja deblo, delajo iz nje dobre okove za razno posodje. Brina se navadno ne seje in ne redí umetno, temuč prepušča se naravi in ptičem, da zrnje ali seme njenos trosijo po goricah in ravninah, ter tako množijo ta prekoristni grm.

Razne stvari.

Drobtine.

(Za novo leto.) Otroci! bodite priprosti in pobožni, to so najlepše lastnosti, ki vam je priporočam v novem letu. Kdor je priprist in pobožen, tega imajo povsod radi, ker tak otrok je tudi pohleven, prijazen, pokoren in priden.

(Prve črke ali písmena) je izumil, kakor od starodavnih časov pripovedujejo, Feničan Taa ut, kateri je živel nekaj sto let po vesolnjem potopu.

(Kamnotisk ali litografijo) je 1799. leta v Pragi rojeni Alojz Sennefelder izboljšal in s to izboljšano iznajdbo očitno stopil pred svet, čeravno se je prva iznajdba užé 1796. leta zgodila. Ta umetljnost je zeló važna in se po pravici šteje med imenitnejše iznajdbe človeškega uma.

(Pratika) je užé v starih časih bila znana. Novo izboljšano pratiko je osnoval rimski velevalec Julij Cesar v Rimu 45. leta pred Kristom, ki se njemu na čast imenuje julijanska pratika, in je še zdaj navadna v grškej cerkvi, to je po vsem Ruskem, Turškem in Grškem. Pozneje je to pratiko popravil papež Gregor XIII. 1582. leta. Ta Gregorijanska pratika je zdaj skoraj po vsej Evropi navadna. Prva v slovenskem jekiku pisana pratika je bila natisnena 1726. l. v Augsburgu na Nemškem.

Kratkočasnice.

* Prosjak: „Prosím vas, milostivi gospod, podelite kaj ubogemu siromaku!“ — Gospod: „Ali vas nij sram tako pozno zvečer prosjačiti?“ — Prosják: „Oprostite, gospod, jaz prosjačim tudi zjutraj.“

* „Ali so gospod domá?“ — „Njso domá, nè!“ — „Kdaj pa pridejo domov?“ — „Nu, kadar moj gospod rekó, da jih nij domá, potlej jaz njegov sluga nikoli ne vem, kdaj zopet pridejo.“

* „Oj kako rad bi pil kozarec vina, prinesi mi ga, ljuba moja žena.“ — „Ali si užé pozabil, kaj je zdravnik naróčal? Rekel je, ako ne piješ vina, v treh dneh si zdrav in zopet na nogah.“ — „E, kaj zdravnik, prinesi mi le kozarec vina, na jednem dnevu nij toliko; namesto v treh dneh, bom pa v štirih dneh zdrav in zopet na nogah.“

Kmetska vremenska prorokovanja za prosinec.

Kakoršno bode vreme na prvi dan, takšen bode tudi veliki srpan, suh ali moker.

Če svetih treh kraljev dan jasen bo, za dolgo zimo varuj senó!

Svet Fabjan in Boštjan sok v drevji gor pognan.

Če svetega Vinka (22.) solnce peče, obilo vina v sode teče.

Če svetega Pavla dan je oblačen, bo trebuhe čez leto velikokrat lačen.

Prosinec mili — Bog se usmili!

Uganke.

(Priobčil Kristijan Engelman.)

1. Miza nijem niti stôl,
Spréðaj nôgi, zâdej kôl:
Kléplji me, in zabrenéim,
Njo in njega vzveselim.
2. Nikdár ne leži, nikdár ne sedí,
Vso noč in ves dán v oblake strmi;
Ženám in možém glasno govorí;
Žené in možé vedô, kaj veli.
3. Na mûčnih tečijih visím,
Ter časih od suše kričim;
A kádar me primeš z rokó,
Klobuček ti gré raz glavó.
4. Déklica, téklica, súknice trí:
Jedna od čela na lice visí,
A ne zakriva ni líc ni očij;
Súknjici lúčnati dvé sta od zád,
Málinček brág vodé v srci je zlát.

Slovenyene novice.

* „Pučke novine.“ Časopis za gospodarstvo, obrt i národ. — Tako se zove izvrstno uredovani časopis, podoben našim slovenskim Novicam, ki izhajajo v Zagrebu in stojé za vse leto 4 gl. 60 kr. Kdor se želi hrvatskega jezika naučiti, priporočamo mu prav živo, da se naroči na imenovaní

časopis, ker piše tako razumljivo, da ga vsak Slovenec lehko umeje. Naročnina se posilja na knjigarja Mučnjaka in Senftlebena v Zagrebu (Agram).

* Kratko izkustveno dušoslovje. Sastavio Stjepan Basariček, učitelj kr. preparandije v Zagrebu i pravi član hrv. pedagogijsko-književnega sabora. — To izvrstno knjigo priporočamo vsem našim slovenskim učiteljem, ki so hrvatskega jezika zmožni. Cena jej je 50 kr. in se dobiva pri knjigarji D. Albrechtu v Zagrebu (Agram).

Trdo vezani, „Vrtci“ od poprejšnjih let se še dobé po naslednjej ceni:

Vrtec od 1871. leta za 1 gld.	30 kr.
Vrtec „ 1874. „ „ 1 „	50 „
Vrtec „ 1875. „ „ 2 „	— „
Vrtec „ 1876. „ „ 2 „	— „
Vrtec „ 1877. „ „ 2 „	20 „

„Vrtca“ od 1872. in 1873. leta nemamo več.

Gledališke igre za slovensko mladino. Prvi zvezek, obsezajd igro: „Star vojak in njegova rejenka,“ dobiva se za 20 kr.

Uredništvo „Vrtčovo“.

Prošnja.

Prvo število „Vrtčovo“ razposlali smo na ogled vsem našim starim gg. naročnikom, pa tudi takim gospodom in prijateljem naše slovenske mladine, ki do sîh dob še nijo bili naročeni na „Vrtec.“ Kdor se na naš list ne more naročiti, prosimo ga uljudno, da nam **prvi list** vrne pod ravno tem oviükem, pod katerim ga je prejel. Z naročnino naj se vsak podviza, ker se bomo s prihodnjim listom ravnali le po številu naročnikov.

„Vrtec“ stoji za vse leto 2 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr.

V najboljšej nadi, da nas prijatelji slovenske mladine ne bodo zapustili pri našem zeló težavnem in požrtovalnem podvezetji, želimo vsem skupaj srečno in veselo novo leto. Bog!

Uredništvo „Vrtčovo,“

v Lingarjevitih ulicah, hišno štev. 1.

 Denašnjemu listu je priložena muzikalna priloga.

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač (Eger) v Ljubljani.